

Savivaldybių žinios

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Nr. 1 (737)

2016 m. sausio 9 d.
Kaina 0,65 euro cento
Išeina šeštadieniais

NAUJIEJI METAI PRASIDĖJO

GEDIMINO KALNE

6p.

Sausio 1 d. Lietuvos kariai Gedimino kalno pilies bokšte iškilmingai iškėlė naują Lietuvos trispalvę. Pagal tradiciją senoji vėliava kasmet perduodama saugoti vienai iš Lietuvos mokyklų, pasižymėjusių ugdant pilietiškumą, puoselėjant istorinę atmintį.

Škart trispalvė perduota Akmenės rajono Papilės Simono Daukanto gimnazijai

Romo Gurklio nuotr.

Alytaus miesto vadovų pamąstymai apie besikeičiantį alytiškių gyvenimą

Lietuva nuo A iki Z _____ 4 p.

2015 metų Vyriausybės veiklos rezultatai

Ministras Pirmininkas Algirdas Butkevičius apžvelgia praėjusius metus _____ 5 p.

Savivaldybės atsisveikino su senaisiais ir pasitiko Naujuosius metus _____ 12–13 p.

Alytaus miesto vadovų pamąstymai APIE BESIKEIČIANTŲ ALYTIŠKIŲ GYVENIMĄ

DOVILĖ BALČIŪNAITĖ

Alytus pagal dydį yra šeštasis Lietuvos miestas. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2015 m. pradžioje mieste gyveno 55 614 gyventojų. Pernai Alytuje jau buvo baigiamas statyti pėsčiųjų ir dviratinių tiltas per Nemuną. Gruodžio viduryje

Alytaus centriniame stadione atidaryta universali sporto salė. Alytaus miesto vadovų paprašėme pasidalyti mintimis, koks, jų manymu, ryškiausias 2015 metų darbas ar įvykis ir kokie 2016 metų planai. Sumanymai, kurie keičia alytiškių gyvenimą.

Meras **VYTAUTAS GRIGARAVIČIUS:**

Ryškiausias praėjusių metų įvykis man buvo priimti iššūkį ir dalyvauti savivaldos rinkimuose kandidatuojant į savivaldybės mero pareigas. Ryškiausi darbai – suburta tvari, darbinga tarybos koalicija, suburta kompetentinga administracijos komanda, miesto gyventojai įvairiomis formomis įtraukti į miesto valdymą, sprendimų paiešką. Pamažu įkvepiamas miestiečių pasitikėjimas dabartine valdžia, atsiranda gyventojų palaikymas.

2016 m. planuose – išjudinti iš „mirties taško“ miesto centre esančius nebaigtus arba nenaudojamus statinius ir pasiekti, kad savininkai priimtų vienus ar kitus sprendimus, naudingus tiek miestui ir jo žmonėms, tiek ir tų objektų savininkams. Inicijavos skatinimas, bendruomenių telkimas, miesto tvarkymas, naujų projektų kūrimas ir įgyvendinimas, aktyvus bendradarbiavimas su užsienio partneriais. Naujų investicijų paieška. Jaukaus, saugaus ir sportiško miesto su naujomis darbo vietomis kūrimas.

Mero pavaduotoja **VALĖ GIBIENĖ:**

Ryškiausias praėjusių metų įvykis – dalyvavimas savivaldos rinkimuose ir atsakingas mero pavaduotojos darbas po rinkimų. Tai didžiulė atsakomybė Alytaus žmonėms, kurie patikėjo mumis, niekada jokioje partijoje nebuvusiais žmonėmis. Galime pelnytai džiaugtis pirmąją Lietuvoje gausių šeimų kortele „Alytus – viena šeima“ – pirmąją idėją, virtusia kūnu per gana trumpą laiką. Pirmieji Lietuvoje ėmėmės iniciatyvos kurti Negalios strategiją, kad socialinę atskirtį jaučiantys asmenys sėkmingai integruotųsi į visuomenę. Sukurta ir savivaldybės tarybos patvirtinta Alytaus miesto savivaldybės 2015–2020 m. kultūros plėtros programa. Artimiausi planai – vaikų globos namų deinstucionalizavimo veiksmų plano tvirtinimas ir jo vykdymas, sporto ir miesto sveikos gyvensenos strategijos sukūrimas.

Mero pavaduotojas **TAUTVYDAS TAMULEVIČIUS:**

Ryškiausias praėjusių metų įvykis man, be abejo, yra svarbi „Alytaus piliečių“ pergalė rinkimuose. Ji iš esmės atnaujino miesto savivaldybės tarybos sudėtį, į kurią patekau ir aš.

Tai, ką žadėjome per rinkimus, jau pradėjome įgyvendinti – savivaldybė tapo atviresnė visuomenei ir skaidresnė savo veikla. Vis daugiau alytiškių įsitraukia į savivaldos sprendimų priėmimą ir svarstymą.

Kuriame įrankius, kuriuos naudodamos pačios bendruomenės galės pasirūpinti savo aplinka ir priimti sau aktualius sprendimus. Tikiu, kad kaip tik tokiais būdais ir skatinsime alytiškių bendruomeniškumą, nes Alytus – mūsų visų miestas.

Administracijos direktoriaus pavaduotojas, atliekantis administracijos direktoriaus pareigas,

KĘSTUTIS ŽUROMSKAS:

Daugiau kaip po dešimties metų sugrįžau dirbti į Alytų. Šiam miestui išskirtinių darbų dar neįvardyčiau, tačiau su Alytaus miesto savivaldybės administracijos tarnautojų ir pačių alytiškių pagalba siekiu, kad mieste būtų patogiau ir saugiau gyventi.

Administracijos direktoriaus pavaduotoja **SILVIJA PEŠTENIENĖ:**

Ryškiausi mano kuruojamų sričių darbai ir įvykiai – Alytaus miesto stadiono sporto salės užbaigimas ir atidarymas, leisiantis alytiškiams sportuoti, būti sveikesniems ir aktyvesniems. Norėčiau pasidžiaugti kultūros įvykiu – teatrų festivaliu „Tegyvuoja komedija“, kuris tapo gražia Dzūkijos sostinės kultūrinio gyvenimo tradicija; socialinėje srityje paminėčiau socialinės paramos naujovę – nuolaidų kortelių daugiavaikėms šeimoms sukūrimą.

Artimiausiuose planuose – socialinės srities pokyčiai, keičiantys alytiškių gyvenimą ir savivertę: vaikų globos namų decentralizacijos darbai, dėmesys neįgaliesiems ir labiausiai socialiai pažeidžiamų grupių gyventojams, NVO veiklos skatinimas.

NAUJIEJI METAI PRASIDĖJO GEDIMINO KALNE

Sausio 1 d. minima Lietuvos vėliavos diena. Lietuvos kariai Gedimino kalno pilies bokšte Vilniuje iškilmingai iškėlė Lietuvos trispalvę. Tradicinė ceremonija skiriama priminti, kad prieš 97 metus, 1919 metų sausio 1 d., Gedimino pilies bokšte Lietuvos trispalvę kaip laisvos Lietuvos simbolį pirmą kartą iškėlė Lietuvos savanorių būrys.

Prieš pakeldami naująją 2016 metų trispalvę kariai nuleido praėjusiais metais bokšte plevėsavusią vėliavą. Pagal tradiciją senoji vėliava kasmet perduodama saugoti vienai iš Lietuvos mokyklų, pasižymėjusių ugdančiam pilietiškumą, puoselėjant istorinę atmintį. Šįkart Lietuvos trispalvę oficialios ceremonijos metu krašto apsaugos ministras Juozas Olekas perdavė Akmenės rajono Papilės Simono Daukanto gimnazijai, kuriai atstovavo gimnazijos Pagrindinio ir neformaliojo ugdymo skyriaus vedėja Kristina Dorofėjienė su neformaliojo švietimo būrelio „Jaunieji šauliai“ atstovais. Gimnazijos filosofija skelbia: *non progredi est regredi* (neiti į priekį – tolygu žengti atgal). Iš Akmenės rajono šįmet daugiausia jaunuolių pasirinko savanoriškai atlikti privalomąją pradinę karo tarnybą Lietuvos kariuomenėje. 2015 m. Akmenei įteikta „Aukštinė krivulė“, kurią įteikė Krašto apsaugos ministerija.

Iškilmingoje Vėliavos pakėlimo ceremonijoje dalyvavo Seimo Pirmininkė Loreta Graužinienė, krašto apsaugos ministras J. Olekas, Vilniaus miesto vicemeras Linas Kvedaravičius, Lietuvos kariuomenės ir Šaulių sąjungos, visuomeninių organizacijų atstovai, Laisvės kovų dalyviai, miesto bendruomenė. Renginio metu kariškas ir liaudies dainas atliko Lietuvos kariuomenės Vilniaus įgulos karininkų ramovės vyrų choras „Aidas“, liaudiškų šokių ansamblis „Neris“. Po ceremonijos savanorių pajėgų kariai Gedimino kalne uždegė laužą.

Pasak Seimo Pirmininkės Loretos Graužinienės, šis renginys siunčia svarbią pilietiškumo ir patriotizmo žinią. „Visus mus vienija vienas brangiausių mūsų valstybės simbolių – mūsų Vėliava. Kai į laisvą Tėvynės dangų kyla kiekvieno lietuvių širdžiai brangi trispalvė, mūsų visų akys kyla kartu su ja. Kyla ir jaudulys krūtinėje. Kyla begalinis pasididžiavimo jausmas. Ir suvokimas, koks reikšmingas yra šis simbolinis veiksmas ir kiek jis turi dvasinių galių!“, – teigė Seimo Pirmininkė, dėkodama susirinkusiems už vienybę ir buvimą kartu.

Naujųjų metų proga Seimo Pirmininkė Loreta Graužinienė palinkėjo Lietuvai ir pasauliui taikos ir ramybės.

Papilės Simono Daukanto gimnazijos Pagrindinio ir neformaliojo ugdymo skyriaus vedėja K. Dorofėjienė su būrelio „Jaunieji šauliai“ atstovais ir krašto apsaugos ministru J. Oleka „Dėkoju jaunųjų šaulių būrelio vadovui, 9-osios Akmenės kuopos vadui Vygantui Vaičiui ir Papilės būrio vadui, Vilniaus universiteto Istorijos fakulteto III kurso studentui Žygimantui Merčaičiui už pasiryžimą ugdyti mūsų šauliukuose laisvės dvasią. Gedimino kalne sakiau: „Mums garbė priimti šią vėliavą. O garbė susijusi su pagarba. Pagarbą atiduodame priimdami garbę. Didžiuojamės vaikais, atradusiais prasmę tarnauti Tėvynei“, – sakė K. Dorofėjienė

APIE LIETUVOS VĒLIAVOS DIENĄ:

Pirmą kartą Lietuvos trispalvę Gedimino pilies bokšte suplevėsavo 1919 metų sausio 1 d. Tąkart ją iškėlė Lietuvos savanorių grupė, vadovaujama Vilniaus miesto komendanto Kazio Škirpos. Pakelta vėliava buvo palydėta šūviais, paskui savanoriai sugiedojo Lietuvos himną. K. Škirpos vadovaujamą būrį sudarė du karo valdininkai – Jonas Nistelis ir Petras Gužas ir kareiviai Albinas Rauba, Romualdas Marcalis, Pranas Plaуска, Jonas Norvila, Mikas Slyvauskas, Vincas Steponavičius ir Stasys Butkus.

Deja, pirmą kartą iškelta Lietuvos trispalvę plevėsavo neilgai. 1919 m. sausio 6 d. Vilnių užėmė bolševikai nuo trispalvės nuplėšė geltoną ir žalią spalvas ir paliko tik raudoną.

Antrą kartą Lietuvos trispalvę suplevėsavo 1920 m. rugpjūčio 26 d., kai į Vilnių sugrįžo Lietuvos kariuomenė. Tačiau tų pačių metų spalio 9 d. Vilnių užgrobė želigovskininkai, ir lietuviška trispalvė vėl buvo nuplėšta.

Trečią kartą Lietuvos trispalvę iškelta virš Gedimino bokšto 1939 spalio 29 d., Lietuvai atgavus Vilnių. Pirmajam Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino pėstininkų pulkui buvo suteikta didžiulė garbė – Gedimino pilies bokšte iškelti Lietuvos vėliavą. Varpai skambėjo tol,

kol šaudė patrankos. Po vėliavos pagerbimo garbės kuopa, palikusi prie vėliavos garbės sargybą, nulipo nuo kalno į Katedros aikštę ir atsistojo į bendrą rikiuotę. Į pėstininkų Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino pulko vadas pulkininkas Leonas Gustaitis Vilniaus rinktinės vadui atraportavo: „Pakėliau vėliavą Gedimino kalne, pastačiau garbės sargybą ir pabrėžiau, kad kol Gedimino pulkas yra Vilniuje, tol Trispalvė vėliava čia laisvai plevėsuos“. Tačiau ir tuomet vėliava neilgai plevėsavo. Prasidėjo gūdūs sovietmečio metai be Lietuvos trispalvės.

Ketvirtą kartą vėliavą Gedimino kalno pilies bokšte 1944 m. balandžio 5 d. iškėlė Lietuvos vietinės rinktinės 306-ojo bataliono kariai savanoriai, vadovaujami pulkininko leitenanto P. Grebliausko. 1944 m. vasario 16 d. Lietuvos vietinės rinktinės vadas generolas leitenantas P. Plechavičius Lietuvos žmones informavo apie lietuviško kovinio junginio formavimą iš lietuvių savanorių, pavadintą Lietuvos vietine rinktine. 1944 m. kovo 20 d. buvo suformuota Lietuvos vietinė rinktinė iš 19500 karių savanorių ir 2000 kariūnų iš karo mokyklos Marijampolėje. Lietuvos vietinės rinktinės iškelta trispalvę plevėsavo iki 1944 m. gegužės 15 d.

Penktą kartą Lietuvos trispalvę virš Gedimino bokšto iškelta tik 1988 m. spalio 7 d., ir nuo to laiko tebeplevėsuoja iki šiol.

TIESIAMAS BENDRADARBIAVIMO TILTAS

RŪTA AVERKIENĖ

SU UŽSIENYJE GYVENANČIAIS KRAŠTIEČIAIS

Varėnos rajono savivaldybė mezga ryšius su šiuo metu užsienyje gyvenančiais ir dirbančiais arba iš ten planuojančiais grįžti į Varėnos rajoną kraštiečiais. Šia intencija Varėnos rajono savivaldybės meras Algis Kašėta grįžusius šventėms į gimtinę varėniškius pakvietė į neformalų susitikimą.

Meras A. Kašėta pažymėjo, kad Varėnos rajono savivaldybei yra svarbu, ką veikia iš mūsų rajono kilę ir šiuo metu užsienyje gyvenantys žmonės, tad šis susitikimas – pirmas žingsnis užmegzti savivaldybės ir emigravusių varėniškių dialogą. „Vieni galbūt planuojate sugrįžti, kiti vienaip ar kitaip norite ir galite prisidėti prie Varėnos rajono gyvenimo. Siekiame sukurti tam palankias sąlygas, todėl mums labai svarbu žinoti, kokie jūsų ryšiai, poreikiai, kas jums aktualu. Čia gyvena jūsų tėvai, giminės, draugai. Norime bendradarbiauti su jumis“, – kvietė rajono vadovas.

Apie savo skirtingas patirtis kalbėjusieji pažymėjo, kad vieniems išvykimas iš Lietuvos buvo pragyvenimo, kitiems – savęs realizavimo paieškos. Tačiau daugumos tautiečių pagrindinis emigravimo motyvas – ekonominis.

Kai kurie išvyko norėdami svetur užsidirbti daugiau pinigų, įgyti kitokios patirties ir sugrįžus čia įsitvirtinti ir investuoti pinigus į verslą, kartu Varėnos rajone sukuriant naujas darbo vietas. Planuojantys grįžti į Varėną norėtų sužinoti, kokios laukia perspektyvos. Tie, kurie jau grįžo ir pradeda įsikurti, sakė, kad juos į Lietuvą parviliojo patriotizmas, nes nenorėjo vaikų užauginti svetimtaučiais.

Susitikime kalbėta ir apie tai, kad šalia ekonominės išvykimo į užsienį priežasties labai svarbu ir tai, kaip su savo piliečiais elgiasi valdžios institucijos, kad ilgiau pagyvenus užsienyje gana sunku vėl Lietuvoje įsitvirtinti.

Meras pažymėjo, kad rajono vadovai deda pastangas pritraukti verslą į rajoną. Šiuo metu Varėnos mieste kuriamos palankios sąlygos jį plėtoti, jau yra suformuota viena pramonės zona, rengiami dokumentai kitai strategiškai patogiai pramonės zonai. Visi varėniškiai kviečiami siūlyti savo idėjas, nes savivaldybė visada atvira ir naujoms idėjoms, ir pagalbos ieškantiems žmonėms. Rajono vadovai kalbėjo apie infrastruktūros projektus, kurie Varėnos rajone jau pradėti arba bus įgyvendinami artimiausiu metu.

Susitikimo dalyviai dalijosi idėjomis, kokių verslų reikėtų rajonui, kad jis būtų patrauklesnis. Pažymėta, kad čia ideali vieta tradiciniams smulkiems verslams, turizmui. Rajono vadovai patikino, kad šioms sritims plėtoti bus ieškoma lėšų iš įvairių programų.

Kraštiečiai siūlė ateityje su emigravusiais varėniškiais rengti teminius susitikimus, virtualias konferencijas, kuriuose būtų kalbama konkrečiomis temomis – emigrantų grąžinimo ir jų įsitvirtinimo, verslo plėtojimo ir kitomis temomis.

„Mus visus vienija Varėna ir noras kaip galima daugiau dėl jos padaryti. Savivaldybė ieško patraukliausių receptų, kaip padėti norintiems į Varėnos rajoną grįžti emigrantams įsitvirtinti, taip pat ir ketinantiems investuoti ir kurti naujas darbo vietas. Tikiu, kad į kitą susitikimą, kurį planuojame rengti Velykų laikotarpiu, suvažiuos daugiau norinčių grįžti į rajoną, čia gyventi, dirbti, bendradarbiauti ir kartu kurti patrauklesnį Varėnos kraštą“, – sakė rajono vadovas.

TAURO RAGAI – NUSIPELNIUSIEMS TAURAGIŠKIAMS

IZOLINA TURAUŠKIENĖ

Tauragės rajono savivaldybė paskutinėmis gruodžio dienomis surengė Padėkos vakarą, kurio metu įteiktos septynios Tauro rago statulėlės labiausiai nusipelniusiems krašto žmonėms (**nuotr.**).

Į šventę atvykusius Tauragės rajono tarybos narius, garbės piliečius, įmonių, įstaigų vadovus, savivaldybės administracijos darbuotojus, svečius pasveikino rajono meras Sigitas Mičiulis. Padėkojęs už drauge pasiektus rezultatus, už kasdieninį kruopštų darbą, pasidžiaugęs aukštais sportininkų, kultūros atstovų, jaunimo pasiekimais, sėkmingai įgyvendintais projektais, bendruomenių aktyvumu, meras palinkėjo susitelkimo, darnos šeimose, kolektyvuose. Susirinkusiuosius taip pat pasveikino Seimo narys Darius Petrošius, tradiciškai įteikęs stipendiją puikiai besimokančiai studentei, darnaus darbo ir sėkmės palinkėjo Vyriausybės atstovė Tauragės apskrityje Irena Ričkuvienė, Tauragės garbės pilietis, Tauragės Švč. Trejybės

bažnyčios klebonas Alvydas Bridikis, Tauragės evangelikų liuteronų bažnyčios kunigas Mindaugas Dikšaitis. Už atsidavimą, nuoširdų darbą ir svarų indėlį stiprinant savivaldą Tauragėje apdovanojimas įteiktas ir buvusiam rajono merui Pranui Petrošiui.

Susirinkusiesiems gerą nuotaiką dovanojo Tauragės kultūros centro kolektyvai.

KAD NAUJI ŽEMĖS KONSOLIDACIJOS PROJEKTAI NETAPTŲ RIBOŽENKLIŲ ATNAUJINIMO PROJEKTAIS

Dr. GIEDRIUS PAŠAKARNIS

Paraiškos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos (KPP) veiklos sritį „Parama žemės konsolidacijai“ (žemės sklypų persikirstymas) priimamos iki 2016 m. kovo 31 d.

2007–2013 m. finansavimo laikotarpiu 18-oje savivaldybių buvo parengti 39 žemės konsolidacijos projektai 46 tūkst. ha teritorijoje, kuriems buvo skirta 8,7 mln. Eur parama (ES ir nacionalinio biudžeto lėšų).

Naujuoju Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. finansavimo laikotarpiu žemės konsolidacijai skirta beveik tris kartus mažiau, t. y. tik 3,35 mln. Eur, paramos. Žemės konsolidacijos projektų organizatorius – VĮ Valstybės žemės fondas. Iki 2016 m. pradžios jau parinkta 15 preliminarinių žemės konsolidacijos projektų teritorijų 11 savivaldybių. Kaip ir praėjusio etape, pirmąja Telšių rajonas, čia jau parinktos keturios teritorijos. Panevėžio rajono Karsakiškio seniūnijos ir Klaipėdos rajono Dovylių seniūnijos projektai bando į žemės konsolidacijos traukinį įšokti jau antrą kartą, nes praėjusio etape organizatorius šių teritorijų neatrinko kaip tinkamų finansuoti. Taip pat matyti, kad atsirado pageidaujantiųjų žemės konsolidacijos projektų ir kitose rajonų savivaldybėse, kuriose dar nevyko žemės konsolidacijos projektai, t. y. Joniškio, Kėdainių ir Kauno rajonai.

Šiame naujame etape programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos „Parama žemės konsolidacijai“ įgyvendinimo taisyklėse atsirado naujovių, palyginti su praėjusiu etapu, kur yra numatytos naujos finansuojamos veiklos – viešųjų erdvių ir viešosios infrastruktūros sutvarkymas. Pertvarkas apima (...papildymų, parkų, sporto aikštelių, aikščių ar kitų rekreacinio, turizmo, kultūrinio, aplinkosauginio ar panašaus pobūdžio teritorijoms priskirtų žemės sklypų sutvarkymas (žemės paviršiaus formavimas, trinkelėlių klojimas, apželdinimas, tvėnkimo iškasimas ir kt.) ir įrengimas viešosios infrastruktūros objektų, skirtų viešosioms erdvėms aptarnauti (automobilių stovėjimo aikštelių, suoliukų, pavėsinių ir kt., išskyrus pastatus, statyba, privažiuojamojo kelio įrengimas ar rekonstrukcija...). Kad ir kaip būtų, aktyvios ir gyvybingos bendruomenės tokio pobūdžio pertvarkas jau seniai atlieka per savivaldybių septynioliktą programą ir vietos bendruomenių savivaldos programą. Jei jau kalbama apie infrastruktūros kūrimą ir pertvarkas, pirmenybė vis dėlto turėtų būti skirta didžiausiems kaimo skauduliams, susijusiems su infrastruktūra – kelių būklės gerinimui ir melioracijos sistemų tvarkymui, t. y. tam, kas turi didžiausią išliekamąją vertę ir didina žemės vertę. Turėtų būti atkreiptas dėmesys į tai, kad Vakarų Europos šalyse šie dalykai tvarkomi prioritetine tvarka, o tik paskui kuriami kiti kaimo žmonėms reikalingi elementai. Visiems suprantama, kad nesinorėtų į naujai įrengtus sporto aikštynus važiuoti apgailėtinos būklės keliu, o atvykus pamatyti, kad aikštynas telkšo dėl melioracijos gedimo užmirkęs plotas. Kitas dalykas, apie kurį reikia galvoti – ar po tokių pertvarkų objektų sukūrimo savivaldybė yra pasiruošusi pasirūpinti tokių objektų priežiūra?

Žemės konsolidacijos projektai priskiriami prie viešųjų projektų rūšies, todėl jie 100 proc. finansuojami iš Europos ŽŪ fondo kaimo plėtrai, tačiau į tai reikia žiūrėti atsakingai, nes teisės aktai draudžia žemės konsolidacijai grįžti į tą pačią teritoriją. Kad investicijos būtų tikslingos ir duotų didžiausią naudą, buvo labai svarbu pareiškėjams iš karto tiksliai apibrėžti, ko nori ar tikisi iš žemės konsolidacijos. Praėjusio etape, atrodo, retas kuris žinojo, kad per žemės konsolidaciją yra galimybė parengti įvairius sprendinių techninius projektus (pvz., pastatams, keliams, kitiems objektams). Tuo metu viešojoje erdvėje atsispindėjo pagrindinis motyvas, dėl ko žemių savininkai dalyvavo žemės konsolidacijos projektuose – t. y. nemokami kadastriniai (geodeziniai) matavimai. Padarę labai siauro pobūdžio investicijas, t. y. tik į geodezinius matavimus, žemės savininkai nebegalės atlikti apčiuopiamų pertvarkų per tikrus žemės konsolidacijos projektus. Jei pasiekti rezultatai mažai kuo skirsis nuo pastarosios žemės reformos, tai vėl bus neigiamas įrašas dviem kartoms apie šį mums ganėtinai naują žemės tvarkymo instrumentą.

Potencialių žemės konsolidacijos projektų dalyviai turėtų reikalauti iš šių projektų organizatoriaus (VĮ Valstybės žemės fondo) išsamios interesantų poreikių analizės ir detalios ataskaitos apie prognozuojamą projekto naudingumą, kurioje matytųsi į kiekvieną projektą planuojamos įdėti lėšos (organizatoriaus ir rangovo darbai) ir projektuojama nauda (apčiuopiami rezultatai). Tokios ataskaitos parodytu, ko išties verta žemės konsolidacija. Reikia nepamiršti, kad organizatoriaus paramos paraiškoje Nacionalinei mokėjimo agentūrai įsipareigoja kiekviename projekte siekti daug žadančių projekto priežiūros rodiklių (kuo daugiau išspręstų problemų), kaip:

- sprendžiamos kaimo infrastruktūros plėtros problemos;
- žemės ūkio paskirties žemė apželdinama mišku;
- įgyvendinama vietos plėtros strategija;
- ir kitų žemės ūkio, kaimo plėtros ir aplinkos apsaugos politikos tikslų bei uždavinių.

Žemės konsolidacijos sprendinių brėžinį derinančiose įstaigose (tarp jų ir savivaldybėse) susiformavo požiūris, kad šie projektai niekuo nesiskiria nuo žemės reformos žemėtvarkos projektų. Savivaldybių specialistai taip pat įvardija, kad labai trūksta bendradarbiavimo ir aiškumo, ko per projektą galima pasiekti, nes organizatorius kreipiasi tik formaliai dėl planavimo sąlygų išdavimo. Kitas su projektu susijęs susitikimas būna tik kai projekto rangovas jau atneša derinimui parengtą žemės konsolidacijos sprendinių brėžinį. Pasigendama aktyvaus siekio maksimaliai pertvarkyti teritoriją ir bendradarbiavimo. Žemės konsolidacijos projekto apibrėžimas iš esmės leidžia tikrai daug ką padaryti, kad kaime išties būtų gera gyventi ir dirbti dabarties ir ateities kartoms, tačiau pradžioje reikia konsoliduoti visų žinias. Šio ganėtinai naujo žemės tvarkymo instrumento ekspertai siekiantiems apčiuopiamų rezultatų pataria tik atrinkus preliminarinius projektų teritorijas (minimaliai 100 ha ir 5 žemės savininkai) organizatoriui, projekto iniciatoriams (aktyvūs žemės savininkai) ir kitoms suinteresuotoms pusėms (savivaldybės, aplinkosaugininkai, miškininkai, inžinerinės įmonės ir kt.) sėsti prie bendro stalo, identifikuoti teritorijos problemas ir spręsti jas kompleksiskai. Atstovauti valstybės patikėtai žemei savivaldybės taryba turėtų deleguoti komiteto pirmininką (idealiausiai seniūną iš vykdomo projekto teritorijos). Komitetas minimaliai turėtų būti sudarytas iš šių savivaldybės specialistų: architekto, melioratoriaus, ekologo, vietinio ūkio, investicijų valdymo. Šiuo metu daugiausia deleguojamas žemės ūkio arba architektūros skyriaus specialistas, o kitų skyrių specialistai neretai nieko net nežino apie vykdomus projektus.

Mečislavo Ščepavičiaus pieš.

